

Obsah

Úvod	5
1 Význam predmetu pre odbornú prípravu, jeho obsah a väzby	7
2 Základné ekonomické kategórie a vzťahy za socializmu	9
2.1 Práca a výroba ako zdroj uspokojovania ľudských potrieb	9
2.1.1 Ľudské potreby, práca a výroba	9
2.1.2 Spoločenský charakter práce, kooperácia, delba práce, špecializácia, integrácia	12
2.1.3 Výrobné sily, výrobné vzťahy, spoločenské vlastníctvo	14
2.1.4 Výrobný proces a pracovný proces. Výroba, rozdeľovanie, výmena a spotreba	19
2.2 Tovarová výroba za socializmu	21
2.2.1 Vlasnosti tovaru	22
2.2.2 Funkcia peňazí	24
2.2.3 Zákon hodnoty	26
2.2.4 Hodnota a cena	27
2.3 Spoločenský reprodukčný proces, jeho podstata a typy	29
2.3.1 Činitele reprodukčného procesu a ekonomického rastu	30
2.3.2 Črty reprodukčného procesu v socialistickej spoločnosti. Úhrnný spoločenský produkt a národný dôchodok	31
2.3.3 Cieľ výroby. Životná úroveň a podmienky jej rastu	35
2.4 Charakteristika ekonomických zákonov vývoja spoločnosti, ich poznanie a využívanie za socializmu	37
3 Podmienky rozvoja poľnohospodárskej výroby	41
3.1 Klasifikácia výrobných síl v poľnohospodárstve. Veda ako výrobná sila. Vývojové tendencie rozvoja poľnohospodárstva v ČSSR	41
3.2 Výrobné prostriedky poľnohospodárskeho podniku, členenie, charakteristika	43
3.2.1 Pojem a rozdelenie základných výrobných prostriedkov, ich charakteristika	44
3.2.2 Nadobúdanie základných výrobných prostriedkov, opotrebenie, odpisy a oceňovanie	47
3.2.3 Obežné výrobné prostriedky, potreba, obrat	49
3.2.4 Fondy poľnohospodárskeho podniku. Financovanie a úverovanie	52
3.2.5 Evidencia a inventarizácia hospodárskych prostriedkov	54

3.3	Pracovné sily	59
3.3.1	Profesijná štruktúra pracovných síl v poľnohospodárstve, ich kvalifikácia, mobilita a adaptabilita	59
3.3.2	Rozmiesťovanie pracovníkov	63
3.3.3	Charakteristika pracovných činností. Pracovný režim a výkon pracovníka	65
3.3.4	Motivovanie pracovníkov. Sociálne podmienky práce, sociálna klíma	67
3.3.5	Starostlivosť o pracovníkov. Evidencia	69
3.3.6	Základné pracovnoprávne vzťahy	70
3.4	Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	73
3.5	Normy v poľnohospodárstve	75
3.5.1	Špecifickosť a klasifikácia poľnohospodárskych prác	75
3.5.2	Pojem normy. Klasifikácia a použitie noriem. Význam štandardizácie	77
3.6	Odmeňovanie v poľnohospodárstve	80
3.6.1	Ekonomická podstata odmeny za prácu	80
3.6.2	Mzdová sústava	81
3.6.3	Formy odmien	83
3.7	Výrobné podmienky	84
3.7.1	Výrobné podmienky a ich klasifikácia	84
3.7.2	Ekonomické aspekty využitia výrobných podmienok	88
4	Hodnotenie výsledkov výroby v poľnohospodárstve	91
4.1	Náklady výroby	91
4.1.1	Spoločenské výrobné náklady a ich funkcia v tvorbe cien	92
4.1.2	Vlastné náklady, pojem a triedenie	93
4.1.3	Kalkulácia vlastných nákladov, metódy kalkulácie, kalkulačné položky a vzorce	97
4.1.4	Výpočet vlastných nákladov	99
4.1.5	Znižovanie vlastných nákladov	101
4.2	Výsledky výroby	102
4.2.1	Pojem, meranie, naturálne výsledky výroby	103
4.2.2	Hrubá produkcia, výsledná produkcia, vlastná produkcia, čistá produkcia	103
4.2.3	Trhová produkcia, trhovosť. Nevýrobná a výrobná spotreba	107
4.2.4	Celkové peňažné výnosy. Hodnota produkcie a cena produkcie	108
4.3	Rozdelenie výsledkov výroby	110
4.3.1	Fond úhrady a hrubý dôchodok	110
4.3.2	Fond spotreby a fond akumulácie, osobný dôchodok a čistý dôchodok	112
4.3.3	Zdroj rozšírenej reprodukcie	113
4.3.4	Tvorba, druhy a funkcia podnikových fondov	115
4.4	Intenzita poľnohospodárskej výroby	118
4.4.1	Intenzita a intenzifikácia	118
4.4.2	Ukazovatele intenzity	121
4.5	Produktivita práce	122
4.5.1	Produktivita živej práce a produktivita spoločenskej práce	122

4.5.2	Ukazovatele produktivity práce	124
4.5.3	Faktory ovplyvňujúce produktivitu práce. Vzťah intenzity a produktivity	126
4.6	Rentabilita poľnohospodárskej výroby	128
4.6.1	Rentabilita výroby a jej meranie	128
4.6.2	Ekonomická efektívnosť poľnohospodárskej výroby	130
4.6.3	Ekonomická efektívnosť investícií	131
5	Záverečný prehľad	135
5.1	Základné ekonomické kategórie a vzťahy	135
5.2	Podmienky rozvoja poľnohospodárskej výroby	136
5.3	Hodnotenie výsledkov výroby	139
6	Cvičenia	145
6.1	Výpočet základných odmien pracovníkom v rastlinnej a v živočíšnej výrobe	145
6.1.1	Výpočet základných odmien pracovníkom v rastlinnej výrobe	145
6.1.2	Výpočet základných odmien v živočíšnej výrobe.	152
6.2	Výpočet vlastných nákladov v rastlinnej a v živočíšnej výrobe a ich vyhodnotenie	164
6.2.1	Výpočet vlastných nákladov v rastlinnej výrobe	164
6.2.2	Výpočet vlastných nákladov v živočíšnej výrobe	172
6.3	Výpočty ukazovateľov výsledkov výroby a ich vyhodnotenie	192
6.3.1	Úvod do cvičenia	192
6.3.2	Úlohy a návody na cvičenia	193
6.3.3	Záver cvičenia	201
6.4	Výpočty ukazovateľov ekonomických vzťahov intenzity výroby, produktivity práce, rentability a ekonomickej efektívnosti a ich vyhodnotenie	203
6.4.1	Úvod do cvičenia	203
6.4.2	Výpočet intenzity poľnohospodárskej výroby	203
6.4.3	Výpočet produktivity práce	207
6.4.4	Výpočet rentability poľnohospodárskej výroby	209
6.4.5	Výpočet ukazovateľov ekonomickej efektívnosti	210
6.4.6	Záver cvičenia	212